

Ideologisk identifikation

I vilken utsträckning identifierar sig väljarna med några av de klassiska ideologierna och betraktar sig som socialister, liberaler eller konservativa? I valundersökningen 2022 mätte vi väljarnas identifikation med fem olika ideologibeteckningar. Av de undersökta ideologierna tyckte flest väljare att beteckningen *feminist* stämde helt in på dem själva (24 procent), följt av *socialist* (16 procent), *liberal* (15 procent), *nationalist* (11 procent) och *konservativ* (10 procent) (se tabell 1).

Partiernas väljare har förutsebara profiler sett till ideologisk identifikation. Av de tre huvudideologierna är identifikationen *socialist* vanligast förekommande bland Vänsterpartiets, Socialdemokraternas och Miljöpartiets väljare (63, 31 respektive 22 procent). Centerpartiets och Liberalernas väljare ansluter sig i första hand till beteckningen *liberal* (38 respektive 59 procent). Moderaternas väljare betraktar sig i lika utsträckning som *liberal* och *konservativ* (20 respektive 19 procent). Bland väljare till Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna är *konservativ* vanligast (18 respektive 20 procent).

Nationalist tycks vara mest gångbar när Sverigedemokraternas väljare själva får identifiera sig med de omfrågade ideologierna (33 procent). Beteckningen *feminist* är relativt utbredd i alla väljargrupper. Dock saknas inte variation. Bland Vänsterpartiets väljare betraktar sig 69 procent som feminist. Motsvarande andel bland SD- och KD-väljare är 8 procent.

Tabell 1 Andel väljare som betraktar sig själva som socialist, liberal, konservativ, feminist och nationalist, 2022 (procent).

	Socialist	Liberal	Konservativ	Feminist	Nationalist
Stämmer inte alls	26	12	32	21	34
Stämmer inte särskilt bra	19	24	26	20	25
Stämmer delvis	39	49	32	35	30
Stämmer helt	16	15	10	24	11
Totalt	100	100	100	100	100
Antal svarande	1 959	1 870	1 831	1 849	1 819
partival	% instämmer helt	% instämmer helt	% instämmer helt	% instämmer helt	% instämmer helt
Vänsterpartiet	63	4	2	69	0
Socialdemokraterna	31	8	1	29	3
Miljöpartiet	22	11	0	52	0
Centerpartiet	2	38	2	24	2
Liberalerna	0	59	5	20	1
Moderaterna	2	20	19	15	10
Kristdemokraterna	2	14	18	8	8
Sverigedemokraterna	4	6	20	8	33

Källa: Valundersökningen 2022, etapp B.

Kommentar: Frågan lyder: "Hur stämmer följande påståenden in på dig? Jag betraktar mig själv som...". Svartalternativen var "stämmer helt", "stämmer delvis", "stämmer inte särskilt bra" och "stämmer inte alls". För en fördjupad analys, se Karlsson, Richard (2022). Ideologisk identifikation. I Ulrika Andersson, Henrik Oscarsson, Björn Rönnerstrand & Nora Theorin (red) Du sköra nya värld. Göteborg: SOM-institutet, Göteborgs universitet. Resultaten är viktade mot det officiella valresultatet 2022.